

Sotsiaalministeerium

info@sm.ee

Teie 16.10.2025 nr 1.2-2/100-1

Meie 31.10.2025 nr 63

Eesti Puuetega Inimeste Koja seisukoht Ravikindlustuse seaduse muutmise seaduse (psühhiaatria saatekiri ja e-konsultatsioon) eelnõule

Eesti Puuetega Inimeste Koda (EPIKoda) tänab kaasamise ja arvamuse küsimise eest.

Toetame lähenemist, mis seletuskirja kohaselt võimaldab patsiendi jaoks vajaduspõhist abi kiiremini ja efektiivsemalt, tagades põhimõtte “õigele patsiendile õigel ajal õige abi”. Viidatud põhimõtte rakendandamiseks on eelnõu kohaselt saatekirja kehtestamise nõue psühhiaatri poole pääsemisel ning e-konsultatsioonide kohustuslikkus esmavisiitide puhul teatud erialadel, sh psühhiaatrias.

1. Märgime esmalt, et selline põhimõtteline muudatus oleks eeldanud enne eelnõud sisulisi arutelusid sihtgruppidega (teenuse osutajad, patsiendid), mida kahetsusväärset ei tehtud.
2. Lisaks on eelnõus kirjas, et muudatused ei tekita täiendavat halduskoormust ning mõju Tervisekassa eelarvele on neutraalne, mis ei kõla veenvalt kuna **kohustuslik** e-konsultatsiooni nõue suurendab ilmselgelt eriarstide hinnangute mahtu ning seda ka võrreldes tavavisiitide arvuga. Eelnev tekitab eeldatavalt omakorda e-konsultatsioonide järjekordasid, mis tekitab lisakulu Tervisekassa eelarvele ning halduskoormust, mida ei ole eelnõu raames piisavalt analüüsitud. Lisaks tekib reaalne võimalus, et tekib suurem koormus erakorralisele abile.
3. Sisulises osas leiame, et eriarsti, sh psühhiaatri juurde pääsemise puhul ei tohi e-konsultatsioon olla kohustus, vaid võimalus. Seda eelkõige põhjusel, et suunavale arstile peab jääma meditsiiniline otsustuspädevus ning kohustuslik e-konsultatsioon võib takistada keerulisemas seisus olevate patsientide eriarsti juurde pääsemist kuna eelnevalt tuleb läbida kohustuslik e-konsultatsioon, mis pikendab abi saamise aega ja ligipääsu ka neile, kes tuge enim vajavad.

Ka piirab kohustuslik e-konsultatsioon patsiendi valikut valida soovitud teenuse osutajat kuna patsinet peab minema selle teenuse osutaja juurde, kellele e-konsultatsioon on tehtud.

4. Lisaks ei nähtu eelnõust arvestamist arstide e-konsultatsioonide koostamise oskustega/võimekusega ning kuidas vastavat oskust suurendatakse. E-konsultatsioonid on kasutusel olnud juba aastaid ning ilmnunud on süsteemne kitsaskoht, mille kohaselt on e-konsultatsioonide kvaliteet ebaühtlane. Puudub teave, kuidas vastavat oskust suurendatakse. Lisaks tekib küsimus infotehnoloogiliste süsteemide arendamises ja kasutamise oskuse suurendamises kuna on perearste, kes digitaalseid lahendusi väga kasutada ei oska ega soovi, eelnõus viidatud probleemi käsitletud ei ole.
5. Eelnõust ei nähtu, kas e-konsultatsiooni nõue laieneb ka vaimse tervise õdedele kui eriõdedele. Kui vastav nõue laieneb ka vaimse tervise õdedele, siis ei saa sellega kindlasti nõustuda, kuna osa eriõdesid töötab ka esmatasandil ning ligipääs õdeteenusele peab elanikkonna habrast vaimse tervise seisundit arvestades kindlasti säilima.
6. Patsiendi vaatest piirab psühhiaatrile saatekirja kehtestamise nõue ligipääsu arstiabile, mis on negatiivse mõjuga.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Maarja Krais-Leosk

Tegevjuht

Kristi Rekand

Jurist

kristi.rekand.@epikoda.ee

tel +372 6715909